

Lectio Divina segédanyag

A év – Mt 14, 13-21

A szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Felelős szerkesztő:

Nyúl Viktor

A segédanyag összeállításában

közreműködtek:

Asztalos Gábor

Asztalos Livia

Csonka Laura

Geizselhardt Sára,

Görföl Tibor

Haász Rebeka Anna

Hegyi László

Járai Ferenc

Mohay Réka

Molnár Dzszenifer

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Rácz Dávid

Rácz Édua Anna

Szily Boglárka

Vermes Nikolett

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Mindannyian ettek és jól is laktak

Abban az időben: Amikor Jézus tudomást szerzett Keresztelő János haláláról, csónakba szállt és elment onnan egy kietlen helyre, egyedül. De az emberek megtudták, és a városokból gyalogszerrel utána indultak. Mikor kiszállt, már nagy tömeget látott ott. Megesett rajtuk a szíve és meggyógyította betegeiket.

Amint beesteledett, tanítványai odamentek hozzá, és figyelmeztették: „Sivár ez a hely, és késő már az óra is. Bocsásd el a tömeget, hadd menjenek a falvakba, hogy ételmezt szerezzenek maguknak!” Jézus azonban ezt mondta nekik: „Nem kell elmenniük, ti adjatok nekik enni!” Ők ezt felelték: „Nincs másunk itt, csak öt kenyérünk és két halunk.” Mire ő ezt mondta: „Hozzátok ide!”

Miután megparancsolta, hogy a tömeget telepítsék le a fűre, fogta az öt kenyeret és a két halat, szemét az égre emelve áldást mondott, azután megtörte a kenyereket, és odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig az embereknek. Mindannyian ettek és jól is laktak. Végül tizenkét kosár lett tele a kenyérmaradékokkal. Pedig mintegy ötezer férfi evett, nem számítva a nőket és a gyerekeket.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹³ Ἐκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τῶν πόλεων.

Miután pedig hallotta, Jézus eltávozott onnan a bárkában egy elhagyott helyre egyedül és hallván a tömegek követték őt a városokból gyalogosan.

¹⁴ καὶ ἔξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

És kiszállva látta a sok tömeget, és megszánta őket, és meggyógyította a betegeiket.

¹⁵ ὁψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.

Amikor pedig beesteledett, odamentek hozzá a tanítványok mondva: „Elhagyott a hely és az idő eljárt már: bocsásd el a tömegeket, hogy elmenve a falvakba élelmet vásárolhassanak maguknak.”

¹⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρειαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.

Jézus pedig mondta nekik: „Nem szükséges, hogy elmenjenek, ti adjatok enni nekik.”

¹⁷ οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.

Azok pedig mondják neki: „Nincsen itt egyébünk, csak öt kenyér és két hal.”

¹⁸ ὁ δὲ εἶπεν· Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς·

Ő pedig mondta: „Hozzátok nekem ide azokat.”

¹⁹ καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις.

És megparancsolva a tömegeknek, hogy telepedjenek le a fűre, megfogva az öt kenyeret és a két halat, az égre emelve a tekintetét, megáldotta (hálát adott) és megtörve a tanítványoknak adta a kenyereket, a tanítványok pedig a tömegeknek.

²⁰ καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

És ettek mindannyian, és jóllaktak, és az étkezés utáni maradékokból tizenkét teli kosárnyi megmaradt ételt vittek el.

²¹ οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

Pedig a nőket és a gyermekeket leszámítva mintegy ötezer férfi evett.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

[Nova Vulgata](#)

[Szent István Társulati Biblia](#)

[Jeromos fordítás](#)

[Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás](#)

[Károli Gáspár revideált fordítása](#)

[Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása](#)

¹³ **Quod cum audisset Iesus, secessit inde in navicula in locum desertum seorsum; et cum audissent, turbae secutae sunt eum pedestres de civitatibus.**

¹³ A hír hallatára Jézus elhajózott onnan egy elhagyatott helyre, hogy egyedül legyen. De a nép tudomást szerzett róla, és gyalogszerrel utánament a városokból.

¹³ Amikor Jézus meghallotta ezt, visszavonult onnan bárkán egy puszta helyre, egyedül. A tömegek tudomást szereztek erről és követték őt gyalog a városokból.

¹³ A hír hallatára Jézus bárkába szállt, és egy magányos helyre ment, hogy egyedül legyen. De a nép tudomást szerzett erről és gyalogszerrel utána ment a városokból.

¹³ És mikor ezt meghallotta Jézus, elméne onnét hajón egy puszta helyre egyedül. A sokaság pedig ezt hallva, gyalog követé őt a városokból.

¹³ Amikor Jézus ezt meghallotta, bárkán távozott onnét egy lakatlan helyre, hogy magukban legyenek. A tömeg ennek hallatán gyalog utánament a városokból.

¹⁴ **Et exiens vidit turbam multam et misertus est eorum et curavit languidos eorum.**

¹⁴ Amikor kiszállt, már nagy tömeget talált ott. Megesett rajtuk a szíve, s meggyógyította betegeiket.

¹⁴ Mikor kiszállt, meglátta a hatalmas tömeget. Megesett rajtuk a szíve, és meggyógyította a köztük lévő betegeket.

¹⁴ Amikor kiszállt, már nagy tömeget talált ott. Megesett rajtuk a szíve és meggyógyította betegeiket.

¹⁴ És kimenvén Jézus, láta nagy sokaságot, és megszaná őket, és azoknak betegeit meggyógyítá.

¹⁴ Amikor kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, és meggyógyította betegeiket.

¹⁵ *Vespere autem facto, accesserunt ad eum discipuli dicentes: "Desertus est locus, et hora iam praeteriit; dimitte turbas, ut euntes in castella emant sibi escas".*

¹⁵ Amikor beesteledett, odamentek hozzá tanítványai, és figyelmeztették: „Elhagyatott itt ez a hely, s már az idő is későre jár. Bocsásd el a népet, hadd széledjenek szét a falvakba, hogy ételmeget vegyenek maguknak!”

¹⁵ Mikor este lett, odamentek hozzá a tanítványok és azt mondták neki: »Sivár ez a hely és az idő is eljárt már. Bocsásd el a tömeget, hogy a falvakba menjenek és ennielmeget vegyenek maguknak.«

¹⁵ Amikor beesteledett, odamentek hozzá tanítványai és figyelmeztették: „Elhagyatott ez a hely és az idő is eljárt. Bocsásd el a népet, hogy a falvakba mehessenek és ennielmeget vegyenek maguknak.”

¹⁵ Mikor pedig esteledék, hozzá menének az ő tanítványai, mondván: Puszta hely ez, és az idő már elmúlt; bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek el a falvakba és vegyenek maguknak eleséget.

¹⁵ Amikor esteledett, odamentek hozzá tanítványai, és ezt mondták: – Lakatlan ez a hely, és későre jár. Bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek a falvakba, és vegyenek ételmeget maguknak!

¹⁶ *Iesus autem dixit eis: "Non habent necesse ire; date illis vos manducare".*

¹⁶ Jézus azonban így válaszolt: „Nem kell elmenniük, ti adjatok nekik enni!”

¹⁶ Jézus azonban azt mondta nekik: »Nincs rá szükség, hogy elmenjenek, adjatok nekik ti enni.«

¹⁶ Jézus azonban így válaszolt: „Nem kell elmenniük, ti adjatok nekik enni.”

¹⁶ Jézus pedig monda nekik: Nem szükség elmenniök; adjatok nekik ti enniök.

¹⁶ Jézus azonban ezt mondta nekik: – Nem kell elmenniük. Ti adjatok nekik enni!

¹⁷ *Illi autem dicunt ei: "Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces".*

¹⁷ „Csak öt kenyereünk van és két halunk” – felelték.

¹⁷ Azok ezt felelték neki: »Nincs itt másunk, csak öt kenyér és két hal.«

¹⁷ „Csak öt kenyereünk és két halunk van”, felelték.

¹⁷ Azok pedig mondanak neki: Nincsen itt, csupán öt kenyereünk és két halunk.

¹⁷ – Nincs itt csak öt kenyereünk és két halunk – felelték.

¹⁸ *Qui ait: "Afferte illos mihi huc".*

¹⁸ „Hozzátok ide!” – mondta,

¹⁸ Azt mondta nekik: »Hozzátok ide azokat.«

¹⁸ „Hozzátok ide”, mondta.

¹⁸ Ő pedig monda: Hozzátok azokat ide hozzám.

¹⁸ – Hozzátok ide nekem! – mondta.

¹⁹ Et cum iussisset turbas discumbere supra fenum, acceptis quinque panibus et duobus piscibus, aspiciens in caelum benedixit et fregit et dedit discipulis panes, discipuli autem turbis.

¹⁹ s meghagyta, hogy a nép telepedjék le a fűre, majd fogta az öt kenyeret meg a két halat, föltekintett az égre, és megáldotta őket. Ezután megtörte a kenyereket, odaadta tanítványainak, a tanítványai pedig a népnek.

¹⁹ Megparancsolta, hogy a tömeg telepedjék le a fűre, aztán fogta az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, áldást mondott, megtörte a kenyereket és odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a tömegnek.

¹⁹ Meghagyta, hogy a nép telepedjék le a fűre, aztán fogta az öt kenyeret és a két halat, föltekintett az égre és megáldotta azokat. Majd megtörte a kenyereket és tanítványainak adta, a tanítványok pedig a népnek.

¹⁹ És mikor megparancsolá a sokaságnak, hogy üljenek le a fűre, vevé az öt kenyeret és két halat, és szemeit az égre emelvén, hálákat ada; és megszegvén a kenyereket, adá a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak.

¹⁹ Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a fűre, aztán vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, áldást mondott, megtörte a kenyereket és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak.

²⁰ Et manducaverunt omnes et saturati sunt; et tulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos.

²⁰ Mindnyájan ettek s jól is laktak. A maradékból tizenkét kosarat teleszedtek.

²⁰ Mindnyájan ettek és jóllaktak. Végül fölszedték a megmaradt darabokat, tizenkét tele kosárral.

²⁰ Ettek mindnyájan és jóllaktak. A kenyérmaradékból még tizenkét kosárral szedtek össze.

²⁰ És mindnyájan evének, és megelégedének; és felszedék a maradék darabokat, tizenkét teli kosárral.

²⁰ Mindannyian ettek, s jóllaktak. Azután összeszedték a maradék kenyérdarabokat, tizenkét tele kosárral.

²¹ *Manducantium autem fuit numerus fere quinque milia virorum, exceptis mulieribus et parvulis.*

²¹ *Az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva mintegy ötezer férfi evett.*

²¹ *Mintegy ötezer férfi volt, aki evett, az asszonyokat és gyerekeket nem számítva.*

²¹ *Az asszonyokon és gyermekeken kívül mintegy ötezer férfi evett.*

²¹ *A kik pedig ettek vala, mintegy ötezeren valának férfiak, asszonyokon és gyermekeken kívül.*

²¹ *Az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva mintegy ötezer ember evett.*

1.1.3. Behatárolás

Miután az evangélista beszámolt Keresztelő János meggyilkoltatásáról (Mt 14,3-12), leírja a gyász hír hallatára visszavonulni kívánó Mester cselekedetét, aki a tó partján a tömeget meglátva gyógyít és táplálékot ad (Mt 14,13-21). Majd a tanítványok bárkába szállása, a tömeg elbocsátása és Jézusnak a hegyre való felmenetele már egy újabb epizód kezdetét: Jézus vízen járását mutatja (Mt 14,22-33). Az általunk vizsgált szakasz tehát a Mt 14,13-21 versek között található.

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Ebben az epizódban Máté Jézus emberségét kívánja hangsúlyozni, aki gyászolja barátját, s ezért egyedül szeretne maradni egy kicsit. Ugyanakkor mások nehézségét látva és megrendülve miattuk ideiglenesen lemond erről a vágyáról, s meggyógyítja a betegeket, s jóllakatja a tömeget. A Mester nagylelkűségét, irgalmát, jóságát domborítja ki ezáltal az evangélista, előkészítve így az irgalom legnagyobb ajándékát: az Isten Fia az Eucharishtiában (az Oltáriszentségben) önmagát ajándékozta az embereknek!

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

κατ' ἑαυτῶν (*kát' idián*): 'önmagában, egyedül, a többitől elvonulva' (Mt 14,13)

A szókapcsolat többször megtalálható a Máté-evangéliumban: Jézus az ő barátjának: Keresztelő Jánosnak a halálhírét hallva, visszavonul, hogy egyedül legyen (Mt 14,13). A csodálatos kenyér- és halszaporítást követően felmegy egy hegyre, hogy egyedül imádkozzék (Mt 14,23). Továbbá egyedül Péterrel, Jakabbal és Jánossal megy fel a színeváltozás hegyére (Mt 17,1). Majd a tanítványok az ördögűzés kapcsán Jézushoz mennek oda, amikor magában volt (Mt 17,19). Az Úr egyedül van a tanítványokkal,

amikor a ráváró húsvéti eseményekről, illetve az ő második eljövételéről beszél nekik (Mt 20,17; 24,3).

A kifejezés tehát Jézus személyét és személyiségét mutatja be árnyaltabban. Az Úr a magányba kíván visszavonulni, hogy barátját gyászolja, illetve hogy a csendesebb körülmények között a mennyei Atyával bensőséges kapcsolatban lehessen (Mt 14,13.23). Továbbá a visszavonultság meghittebb légköre tanítványaival együtt alkalmat teremt neki arra, hogy feltárja előttük hatalmát, dicsőségét, és a húsvéti eseményeket (Mt 17,1.19; 20,17; 24,3).

ἐσπλαγχνίσθη (*eszplánkhniszthé*): 'zsigereiben megrendül valami miatt, irgalmaz, könyörül, megszán valakit' (Mt 14,14)

A szó csak a szinoptikus evangéliumokban fordul elő, amelynek az alanya legtöbbször Jézus (Mt 9,36; 14,14; 15,32; 20,34; Mk 1,41; 6,34; 8,2; 9,22; Lk 7,13; 10,33), illetve a mennyei Atya (Lk 15,20). Etimológiailag a zsigerekben való megindultságot, megrendültséget fejezi ki, így tehát a bensőből fakadó irgalmat, könyörületet jelöli. Ebből az együtt érző irgalomból fakad a tizenkét apostol missziója (Mt 9,36-10,15), a nép táplálása (Mt 14,14; 15,32), a szolga adósságának a nagylelkű elengedése (Mt 18,27) és a két vak meggyógyítása (Mt 20,34) is. Vagyis Jézus minden szava és gesztusa az irgalmas Atya irántunk érzett, lehajló szeretetének a megnyilvánulása.

εὐλόγησεν (*eulogészen*) 'jót mond, áld, megáld, hálát ad, dicsér' (Mt 14,19)

A Máté-evangéliumban Jézus kétszer alanya ennek a szónak: a csodálatos kenyér- és halszaporításkor Jézus megtörve a kenyereket hálát adott (megáldotta) (Mt 14,19), az utolsó vacsorán pedig hálát adva (megáldva) megtörte a kenyeret (Mt 26,26). A tömeg táplálása tehát már előkészíti az utolsó vacsora étkezését, amelyben Jézus nem kenyeret és halat, hanem önmagát adja oda a kenyér és a bor színében szintén az apostolok közvetítésével.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

3,17 Az égből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

8,4 Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyságul!”

8,20 Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.”

12,18 Ez az én szolgám, akit kiválasztottam, szeretett fiam, akiben tetszésemet találok. Kiárasztom rá Lelkemet, és ítéletet hirdet a népeknek.

13,43a Akkor az igazak ragyogni fognak, mint a nap Atyjuk országában.

24,30 Akkor feltűnik az égen az Emberfia jele, és a mellét veri a föld minden népe, mert látja, amint az Emberfia eljön az ég felhőin, nagy hatalommal és dicsőséggel.

26,37a Csak Pétert és Zebedeus két fiát vitte magával.

28,3 Tekintete olyan volt, mint a villám, öltözete meg, mint a hó.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 1,11 Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Mk 1,34 Sok beteget meggyógyított különféle betegségekből, és sok ördögöt kiűzött, de nem engedte őket szóhoz jutni, mert tudták, hogy kicsoda.

Mk 5,37 Péteren, Jakabon és Jánoson, Jakab testvérén kívül senkinek nem engedte meg, hogy vele menjen.

Mk 9,2-13 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, s csak velük fölment egy magas hegyre. Ott átváltozott előttük. Ruhája olyan ragyogó fehér lett, hogy a földön semmiféle ványoló nem képes így ruhát kifehérite. Egyszerre megjelent nekik Illés meg Mózes, és beszélgettek Jézussal. Péter így szólt Jézushoz: „Mester! Olyan jó itt lenni! Hadd verjünk három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.” Nem is tudta, mit mond, annyira meg voltak ijedve. Ekkor felhő ereszkedett alá, s árnyéka rájuk vetődött. A felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!” Mire körülnéztek, senkit sem láttak a közelükben, csak Jézust. A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból. A parancsot megtartották, de maguk közt megvitatták, hogy mit jelenthet: A halálból feltámad. Azután megkérdezték tőle: „Miért mondják az írástudók, hogy előbb el kell jönnie Illésnek?” Ezt válaszolta: „Igen, előbb eljön Illés, és mindent helyreállít. De az is meg van írva az Emberfiáról, hogy sokat kell szenvednie és megvetésben lesz része. Azt mondom nektek, hogy Illés már eljött, de kényük-kedvük szerint bántak vele, ahogy előre megírták róla.

Mk 13,3 Amikor az Olajfák hegyén a templommal szemben leült, Péter, Jakab, János és András külön megkérdezték

Lk 3,22 és a Szentlélek galamb alakjában leszállt rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Lk 9,28-36 E beszéde után mintegy nyolc napra történt, hogy kiválasztotta Pétert, Jánost és Jakabot, és fölment velük a hegyre imádkozni. Míg imádkozott, külseje teljesen átváltozott, ruhája fehér lett és ragyogó. És íme, két férfi beszélgetett vele: Mózes és Illés. Megdicsőülten jelentek meg, és a haláláról beszélgettek, amelyet

Jeruzsálemben kell majd elszenvednie. Pétert és társait elnyomta az álom. Amikor fölébredtek, látták dicsőségét és mellette a két férfit. Ezek már épp menni készültek. Péter így szólt Jézushoz: „Mester, jó nekünk itt lenni! Csinálunk három sátrat, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet!” Nem tudta, hogy mit beszél. Miközben ezt mondta, felhő támadt és elborította őket. Félték, amikor a felhőbe jutottak. A felhőből szózat hallatszott: „Ez az én választott Fiam, őt hallgassátok!” Amikor a szózat elhangzott, Jézus egyedül volt. Hallgattak, és senkinek sem mondtak el semmit abból, amit láttak.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Kiv 13,22 Nappal sohasem tűnt el a felhőoszlop a nép előtt, s éjjel sem a tűzoszlop.

Kiv 19,16 Harmadnap virradatkor mennydörgés és villámlás tört ki, sötét felhő telepedett a hegyre és hatalmas harsonazúgás hangzott fel. A táborban az egész nép remegett.

Kiv 24,13-16 Mózes elindult szolgájával, Józsuéval, és fölment Isten hegyére. A véneknek ezt mondta: „Várjatok meg itt, amíg visszajövünk. Áron és Hur veletek vannak. Ha valakinek peres ügye van, forduljon hozzájuk.” Azután Mózes fölment a hegyre. A felhő betakarta a hegyet, és az Úr dicsősége leereszkedett a Sínai-hegyre. A felhő hat napig takarta be. A hetedik napon a felhőből szólt Mózeshez.

Kiv 34,29 Amikor Mózes lejött a Sínai-hegyről – a tanúság két kőtáblája Mózes kezében volt, amikor lejött –, Mózes nem tudta, hogy arcának bőre ragyogott, mivel vele beszélt.

MTörv 18,15 Neked prófétát támaszt az Úr körödből, testvéreid közül, mint engem, őrá hallgassátok.

MTörv 18,19 Ha valaki nem hallgat szavaira, amelyeket az én nevemben hirdet, akkor magam leszek, aki számadást kérek attól az embertől.

Iz 42,1 Nézzétek, a szolgám, akit támogatok, a választottam, akiben kedvem telik. Kiárasztom rá lelkemet, hogy igazságot vigyen a nemzeteknek.

Dán 10,9 Amikor meghallottam a hangját, amint beszélt, szavának hallatára elájultam és elvágódtam arccal a föld felé.

Mal 3,22 Emlékezzetek meg szolgámnak, Mózesnek a törvényéről, a parancsokról és a rendelkezésekről, amelyeket Hóreb hegyén adtam neki egész Izrael számára.

2Pt 1,16-19 Mert nem kieszelt meséket vettünk alapul, amikor tudtul adtuk nektek Jézus Krisztus hatalmát és eljövetelét, hiszen szemlélői voltunk fenségének. Amikor ugyanis az Atyaisten tiszteletet nyilvánított iránta és megdicsőítette, ez a szózat hallatszott rá vonatkozóan a fölséges dicsőség hazájából: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.” Ezt az égből jövő szótatot mi is hallottuk, amikor ott voltunk

vele a szent hegyen. Így a prófétai jövendöléseket még jobban hisszük. Jól teszitek, ha figyeltek rájuk, mint sötétben világító lámpásra, amíg a nappal fel nem virrad, és a hajnalcsillag fel nem ragyog a szívetekben.

Jel 1,16-17 Jobbjában hét csillagot tartott, szájából kétélű hegyes kard tört elő, arca pedig olyan volt, mint a teljes erejében ragyogó nap. Amikor megpillantottam, mint egy halott a lába elé rogytam, de megérintett jobbával, és megszólított: „Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

E heti szakaszunkkal kapcsolatban a következőket fogalmazták meg az egyházatyák:

A hír hallatára Jézus elhajózott onnan egy elhagyatott helyre, hogy egyedül legyen. De a nép tudomást szerzett róla, és gyalogszerrel utánament a városokból. Amikor kiszállt, már nagy tömeget talált ott. Megesett rajtuk a szíve, s meggyógyította betegeiket.

Szent Ambrus püspök: Ezt olvassuk az evangéliumban: „Sivár ez a hely”. Jézus Krisztust a pusztában lehet megtalálni. Miért? Mert itt nem vesz körül bennünket a világ csillogása, a világ által kínált örömök. Egyszóval teljes értelmünkkel, lelkünkkel az Úrra tudunk figyelni, és figyelmünket semmi nem tudja elvonni. Itt tudjuk meghallani az Úr hangját. Ahogy a tömeg is kijött a városból, hogy hallgassa a Mester szavát. Amikor az emberek kivonultak a városokból az Úrért, ebben azt is látni kell, hogy érte elhagyták régi szokásaikat, biztonságos környezetüket, megszokott életritmusukat, kényelmüket azért, hogy Jézus Krisztustól valami újat kapjanak. Mindez az áldozatvállalás hit, szeretet, és bizalom nélkül lehetetlen lett volna. Ők teljes szívükből keresték Őt. Lássátok most, hogy mit tesz az Úr. Nem tart távolságot, nem a bárkából tanítja őket, hanem kiszáll hozzájuk. Jelezve, hogy aki Őt keresi, ahhoz Ő is közeledik. Hasonlóképpen, ahogy a tékozló fiú visszatértekor apja elé sietett. Mindez valóság a mi életünkben is. Az evangéliumban a betű egyesül a lélekkel. Ha úgy érzed, hogy valami csupán hideg szó, nincs benne tűz, érintsd meg, és „meg fog égetni”. Akár az izzó vas, nyomot hagy rajtad, benned.

Aranyszájú Szent János: Vagy azért tette, mert még több dolgot akart emberi módon végezni, mert még nem volt itt az ideje, hogy isteni mivoltát nyilvánosan leleplezze. Ezért mondta tanítványainak is, hogy senkinek ne mondják el, hogy ő a Krisztus. De a föltámadása után azt akarta, hogy ez nyilvánvalóvá váljék. Ezért, bár természetesen tudta, hogy mi történt, mégsem vonult vissza, mielőtt hírül adták neki

(János halálát), hogy ezzel is megmutassa minden téren megtestesülésének valóságát, mert azt akarta, hogy ne csak a látás alapján, hanem a cselekedetei alapján higgyék ezt. Visszavonulva onnan nem egy városba ment, hanem egy puszta helyre, bárkán, hogy senki se kövesse őt. A tömeg mégsem állt el szándékától, hanem követte őt, és az sem riasztotta vissza őket, ami Jánossal történt; ezért következik: **De a tömeg tudomást szerzett róla, és gyalogszerrel utána tódult a városokból.**

/Forrás: Aquinói Szent Tamás, CATENA AUREA I., Kommentár Máté evangéliumához,/

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

2828. "Add meg nekünk": milyen szép a gyermekek bizalma, akik mindent Atyjuktól várnak: aki "fölkelti napját jókra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is" (Mt 5,45), és minden élőnek "eledelt ad a maga idejében" (Zsolt 104,27). Jézus ezt a kérést tanítja nekünk: ez valójában dicsőíti a mi Atyánkat, mert elismeri, hogy Ő mennyire jó minden jóság fölött.

2829. Az "add meg nekünk" a Szövetség kifejezése is: mi az Övé vagyunk és Ő a miénk, értünk van. De a "nekünk" Istent az összes ember Atyjának is elismeri, és mindenkiért kérjük Őt, szolidárisan szükségleteikkel és fájdalmaikkal.

2830. "Kenyerünket". Lehetetlen, hogy az Atya, aki nekünk életet ad, ne adná az élethez szükséges eledelt és minden "megfelelő" anyagi és lelkit jót hozzá! A Hegyi Beszédben Jézus ezt a gyermeki bizalmat sürgeti, mely együttműködik a mi Atyánk gondviselésével. Egyáltalán nem tesz tétlenné, hanem azt akarja, hogy megszabaduljunk minden szorongó nyugtalanságtól és aggodalmaskodástól. Isten fiainak gyermeki ráhagyatkozása ilyen:

"Az Isten országát és igazságát keresőknek azt ígéri, hogy minden megadatik nekik hozzá: mivel ugyanis Istené minden, semmije nem hiányzik annak, aki Istent magáénak mondja, ha ő maga nem hiányzik Istennek."

2831. De azok jelenléte, akik a kenyér hiánya miatt éheznek, e kérés más mélységét nyitja meg. Az éhség drámája a világban az igazságban imádkozó keresztényeket arra hívja, hogy hatékony felelősséget vállaljanak testvéreikért, mind egyéni eljárásukban, mind az emberi családdal való szolidaritásban. Az Úr imádságának e kérése nem választható el sem a szegény Lázárról, sem az utolsó ítéletről szóló példabeszédektől.

2832. Mint kovász a tésztában, úgy kell áthatnia az Ország újdonságának Krisztus Lelkével a földet. Ennek abban kell megnyilvánulnia, hogy az igazságosság

érvényesül a személyes és társadalmi, gazdasági és nemzetközi kapcsolatokban, nem feledve, hogy igazságos struktúra lehetetlen olyan emberek nélkül, akik igazak akarnak lenni.

2833. A "mi" kenyerről van szó: az "egy"-ről "sokaknak". A boldogságok szegénysége a megosztás erénye: arra szólít föl, hogy az anyagi és lelki javakat adjuk tovább és osszuk meg, nem kényszerből, hanem szeretetből, hogy egyesek bősége segítsen mások ínségén.

2834. "Imádkozzál és dolgozzál!" "Úgy imádkozzatok, mintha az egész Istentől függene, és úgy dolgozzatok, mintha az egész tőletek függene." Munkánk végeztével az eledel a mi Atyánk ajándéka marad; jó dolog Tőle kérni és hálát adni Neki érte. Ez az asztali áldás értelme a keresztény családban.

2835. Ez a kérés és a vele járó felelősség egy másik éhségre is érvényes, amitől elpusztulnak az emberek: "Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, mely Isten ajkáról származik" (Mt 4,4), azaz az Ő Igéjével és az Ő Lelkével. A keresztényeknek minden erővel azon kell lenniük, hogy "a szegényeknek hirdessék az evangéliumot". Ugyanis vannak, akik éhséget éheznek a földön, "nem kenyérré éheznek, nem a vízre szomjaznak, hanem az Úr igéjét akarják hallani" (Ám 8,11). Emiatt e negyedik kérés sajátosan keresztény értelme az élet Kenyerére vonatkozik: Isten igéjére, melyet a hitben kell fogadnunk, és Krisztus Testére, melyet az Eucharishtiában veszünk magunkhoz.

2836. A "ma" a bizalom kifejezése is. Az Úr tanítja ezt; a mi vakmerőségünk ezt nem találhatta ki. Mivel elsősorban az Ő igéjéről és az Ő Fiának Testéről van szó, ez a "ma" nemcsak a mi halandó időnké: Isten "mai napja":

"Ha naponta veszed, számodra naponta »ma« van. Ha a ma számodra Krisztus, akkor számodra naponta föltámad. Hogyan? »Az én Fiam vagy te, én ma szültelek téged« (Zsolt 2,7). Tehát akkor van »ma«, amikor Krisztus föltámad."

2837. "Mindennapi". Az Újszövetség a görög "epioúszion" ('mindennapi') szót másutt nem használja. Kronológiai értelemben pedagógiai célzatú megismétlése a "ma" szónak, hogy megerősítsen a "kivétel nélküli" bizalomban. Minőségi értelemben azt jelenti, ami az élethez szükséges, tágabban a fönmaradáshoz elegendő javakat. Szó szerint (epioúszion = lényeg fölötti) közvetlenül az élet kenyerét, Krisztus Testét és "a halhatatlanság orvosságát" jelenti, mely nélkül nincs bennünk élet. Végül ha az előző szóval összekapcsoljuk, nyilvánvaló a mennyei értelem: a "nap", melyről itt szó van, az Úr napja, az Ország lakomájának napja, melyet az Eucharishtiában, az eljövendő ország kóstolójában elővételezünk. Emiatt kell az eucharisztikus liturgiát "minden nap" ünnepelni.

"Az Eucharisztia tehát mindennapi kenyérünk (...). Az erő ugyanis, amit jelent, az egység, hogy az Ő testébe beépítve, tagjaivá válva az legyünk, amit magunkhoz veszünk. (...) És hogy az Egyházban naponta olvasmányokat hallgattok, az mindennapi kenyér; az is, hogy himnuszokat hallgattok és mondotok, mindennapi kenyér. Ezek ugyanis szükségesek zarándokutunkhoz."

A mennyei Atya buzdít bennünket, hogy mint mennyei gyermekek kérjük a mennyei Kenyeret. Krisztus "a kenyér, akit elvetettek a szűzben, megkelt a testben, megdagasztottak a szenvedésben, megsütöttek a sír kemencéjében, föltálmadják a templomokban, leteszik az oltárokra, és Ő maga szolgálja föl a híveknek naponta mint mennyei eledelt".

1335. A kenyérszaporítás csodái, amikor az Úr áldást mondott, megtörte a kenyereket és tanítványai által szétosztotta a sokaság táplálékául, előképei az Ő egy eucharisztikus kenyere túláradó bőségének: a Kánában borra változtatott víz jele már Jézus megdicsőülésének óráját hirdeti. Magát a beteljesedést nyilvánítja ki a menyegzői lakoma az Atya országában, ahol a hívők a Krisztus vérévé vált új bort fogják inni.

1391. A szentáldozás elmélyíti egyesülésünket Krisztussal. Az Eucharisztia vételének a szentáldozásban a legfőbb gyümölcse a benső egyesülés Jézus Krisztussal. Az Úr mondja: "Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg őbenne" (Jn 6,56). A Krisztusban való élet alapja az eucharisztikus lakoma: "Ahogy engem az élő Atya küldött és Én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, általam fog élni" (Jn 6,57).

"Amikor az Úr ünnepein a hívők a Fiú testét magukhoz veszik, hirdetik egymásnak az örömhírt: megkaptuk az élet foglalóját; mint amikor az angyal Mária Magdolnának mondta: »Krisztus föltámadott!«. Most is az életet és a föltámadást kapja az, aki magához veszi Krisztust."

1392. Amit az anyagi táplálék eredményez a testi életben, azt valósítja meg a szentáldozás csodálatos módon lelki életünkben. A föltámadott Krisztus – "a Szentlélek által élő és éltető" – testével való kommunió megőrzi, növeli és megújítja a keresztségben kapott kegyelmi életet. A keresztyén élet e növekedése igényli, hogy az eucharisztikus kommunióval, zarándokságunk kenyérével táplálkozzék egészen halálunk órájáig, amikor `útravalóul' kapjuk.

1393. A szentáldozás elválaszt bennünket a bűntől. Krisztus teste, melyet a szentáldozásban magunkhoz veszünk, értünk "adatott", és a vér, amelyet iszunk, "sokakért kiontatott a bűnök bocsánatára". Ezért az Eucharisztia nem tud Krisztussal egyesíteni anélkül, hogy ne tisztítana meg az elkövetett bűnöktől és ne óvna meg a

jövendő bűnöktől:

"Valahányszor magunkhoz vesszük, az Úr halálát hirdetjük. Ha a halálát, akkor a bűnök bocsánatát hirdetjük. Ha valahányszor kiontatik a vér, a bűnök bocsánatára ontatik ki, akkor mindig úgy kell fogadnom, hogy mindig megbocsátja a bűneimet. Nekem, aki mindig vétkezem, mindig szükségem van az orvosságra."

1394. Amint a testi táplálék az elhasznált erő pótlására szolgál, úgy az Eucharisztia erősíti a szeretetet, mely a mindennapi életben természete szerint gyengül; és ez a fölelevenített szeretet eltörli a bocsánatos bűnököt. Amikor Krisztus nekünk ajándékozza önmagát, újra életre kelti szeretetünket, és képessé tesz arra, hogy a teremtmények iránti rendetlen ragaszkodásainkat megszakítsuk és benne meggyökerezzünk:

"Mivel tehát Krisztus szeretetből halt meg értünk, amikor az áldozat idejében megemlékezünk az Ő haláláról, azt kérjük, hogy a Szentlélek eljövetele által adassék nekünk a szeretet; azt kérjük alázattal könyörögve, hogy e szeretet által, mellyel Krisztus minket arra méltatott, hogy megfeszíttessék értünk, mi is – a Szentlélek kegyelmét elnyerve – úgy tekinthessük a világot, mint ami számunkra megfeszített, s mi magunk is megfeszíttessünk a világnak; (...) a szeretet ajándékát elnyerve, meghaljunk a bűnöknek és Istennek éljünk."

1395. Az Eucharisztia e szeretet által, melyet föllobbant bennünk, megőriz minket a halálos bűnöktől. Minél inkább részesedünk Krisztus életében és minél inkább elmélyedünk barátságában, annál nehezebb lesz halálos bűnnel megszakítani a kapcsolatot Vele. De a halálos bűnök megbocsátására nem az Eucharisztia van rendelve, hanem a bűnbocsánat szentsége. Az Eucharisztia azok szentsége, akik teljes közösségben vannak az Egyházzal.

1396. A titokzatos Test egysége: az Eucharisztia teszi az Egyházat. Akik az Eucharisziát magukhoz veszik, szorosabban kapcsolódnak Krisztushoz. Emiatt Krisztus valamennyi hívőt egy testbe kapcsol össze: az Egyházba. A szentáldozás ezt az Egyházba testesülést, ami a keresztség által már megvalósult, megújítja, megerősíti és elmélyíti. A keresztségben meghívást kaptunk arra, hogy egy testet alkossunk. Az Eucharisztia beteljesíti ezt a meghívást: "Az áldás kelyhe, amelyet megáldunk, nemde a Krisztus vérében való részesedés? S a kenyér, amelyet megtörünk, nemde a Krisztus testében való részesedés? Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyájan egy kenyérből részesülünk" (1Kor 10,16–17):

"Ha ti Krisztus teste és az Ő tagjai vagytok, misztériumotok oda van helyezve az Úr asztalára: a saját misztériumotokat kapjátok. Arra, ami vagytok, Amen-nal

válaszoltok, és válaszolván aláírájátok. Hallod ugyanis: Krisztus teste; és te válaszolod: Amen. Légy Krisztus tagja, hogy igaz legyen az Amen."

1397. Az Eucharisztia kötelez a szegények iránt; hogy Krisztus értünk adott testét és véréét igazságban vehessük magunkhoz, Krisztust a legszegényebbekben, az Ő testvéreiben kell fölismerünk:

"Megízlelted az Úr véréét, és még így sem ismered föl a testvéredet; (...) magát az asztalt is meggyalázod, amikor azt, aki ennek részese lett, nem tartod méltónak arra, hogy megoszd vele táplálékodat. (...). Minden bűnödötől megszabadított téged Isten, és ilyen asztalra méltatott: te pedig ettől sem lettél jóságosabb."

1398. Az Eucharisztia és a keresztények egysége. E misztérium nagysága láttán Szent Ágoston így kiáltott föl: "Ó, kegyes jóság szentsége! Ó, egység jele! Ó, szeretet köteléke!" Minél fájdalmasabban érezzük az Egyház megosztottságait, amelyek lehetetlenné teszik az Úr asztalánál való közös részvételt, annál fontosabbak az imádságok az Úrhoz, hogy a benne hívők teljes egységének napjai visszatérjenek.

1399. A keleti egyházak, amelyek nincsenek teljes közösségben a katolikus Egyházzal, az Eucharisziát nagy szeretettel ünneplik. "Ezek az egyházak, jóllehet különváltak, valódi szentségeikkel rendelkeznek, kiváltképpen pedig az apostoli jogfolytonosság következtében van papságuk és Eucharisziájuk, melyek révén igen szoros kapcsolatban állnak velünk mindmáig." Ezért "bizonyos kommunikáció in sacris, bizonyos körülmények között és az egyházi hatóság jóváhagyásával nem csupán lehetséges, hanem ajánlatos is".

1400. A reformációból született és a katolikus Egyháztól különvált egyházi közösségek "nem őrizték meg sértetlenül – főleg az ordo szentségének hiánya miatt – az eucharisztikus misztérium eredeti és teljes lényegét". Ezért a katolikus Egyház számára az intercommunio ezekkel a közösségekkel nem lehetséges. Mindazonáltal ezek a közösségek, "amikor a Szent Vacsorában megemlékeznek Urunk haláláról és föltámadásáról, megvallják, hogy az életet a Krisztussal való közösség jelenti, és várják az ő dicsőséges eljövételét".

1401. Amikor a megyéspüspök ítélete szerint súlyos szükséghelyzet áll fenn, katolikus papok kiszolgáltatnak szentségeket (Eucharisziát, a gyónás, betegek kenete szentségét) más keresztényeknek, akik nincsenek teljes közösségben a katolikus Egyházzal, de önként kéri: e szentségekre vonatkozóan a katolikus hitet meg kell vallaniuk és a szükséges fölkészültséggel kell rendelkezniük.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: *Familiaris consortio* apostoli buzdítás

41. A termékeny házastársi szeretet sokféleképpen mutatkozik az élet szolgálatának, s benne a nemzés és a nevelés a leginkább jellemző és olyan tény, amit semmivel nem lehet helyettesíteni. Az igaz szeretetnek azonban minden tette tanúság az ember felé, és tökéletesíti a család lelki termékenységét, hiszen a szeretet belső törvényének engedelmeskedve a másik felé történő önátadás nyilatkozik meg benne.

E távlatból, amely mindenki számára gazdag az értékekben és feladatokban, indítást meríthetnek azok a házastársak is, akik testi terméketlenséget tapasztalnak.

A keresztény családok ugyanis – minthogy a hitben tudják, hogy minden ember a közös Mennyei Atya gyermeke – szívesen sietnek más családok gyermekeinek segítségére: támogatják és szeretik őket, mint Isten egyetlen családjának tagjait, nem pedig mint idegeneket. Ily módon a keresztény szülők kiterjeszthetik szeretetüket a test és vér kötelékeivel összefogott család körein kívül is, olyan kapcsolatok ápolása által, melyek a lelki egybetartozáson alapulnak, s amelyek más családok gyermekeinek nyújtott konkrét szolgálatban valósulnak meg; olyan gyermekek felé, akik gyakran a legszükségesebb dolgokat is nélkülözik.

Ha a keresztény családok eszerint élnek, készségesebbek lesznek az árva vagy elhagyott gyermekek örökbefogadására. Ezek a gyermekek, miközben újra megtapasztalják a család melegét, a keresztény szülők képében a gondviselő Isten atyaságát is megláthatják, s így derűvel és az élet iránti bizalommal növekedhetnek fel. Ezáltal pedig az egész család a testvériség bőséges javaival gazdagodik.

A családok termékenységének szüntelenül meg kell őriznie „teremtő erejét”, tudniillik Isten Lelkének gyümölcsét, aki mintegy fölnyitja a szívek szemét, hogy meglássák társadalmunk új szükségleteit és nyomorúságait, és megerősíti a lelkeket, hogy a meglátottakban észrevegyék a felszólítást és válaszoljanak rá. E téren nagyon széles távlatok nyílnak a családok előtt, ha valóban segíteni akarnak. Az elhagyott gyermekek problémájánál ugyanis még sokkal inkább cselekvésre indít az a társadalmi és kulturális elkülönítés, amely az öregeket, betegeket, nyomorékokat, kábítószereseket, börtönviselteket és a hozzájuk hasonlókat sújtja.

Ily módon a keresztény családok apasága és anyasága szinte korlátlan méreteket ölt: korunk említett és egyéb nyomorúságai cselekvésre szólítják lelkileg termékeny szeretetüket. A családokkal együtt és a családok által maga az Úr Jézus könyörül meg a tömegben (Mt 14,14).

XVI. Benedek pápa: Sacramentum Caritatis apostoli levél

88. „A kenyér, amelyet én adok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51). Az Úr e szavakkal föltárja minden emberért odaadott élete ajándékának igazi jelentését. E szavak megmutatják a mély együttérzést is, melyet Ő minden személy iránt tanúsít. Az evangéliumok ugyanis sokszor beszélnek Jézus emberek, különösen a szenvedők és a bűnösök iránti érzelmeiről (vö. Mt 20,34; Mk 6,34; Lk 19,41). Mély emberi érzelmekkel fejezi ki Isten minden emberre irányuló üdvözítő szándékát, hogy igazán élni tudjanak. Minden szentmise szentségileg aktualizálja az ajándékot, melyet Jézus a saját életéből formált meg a kereszten értünk és az egész világért. Ugyanakkor az Eucharishtiában Jézus annak tesz minket tanúivá, hogy Isten együtt érez minden testvérrel és nővérrel. Így születik meg az eucharisztikus misztérium körül a szeretetszolgálat a felebarát felé, amely „abban áll, hogy azokat az embertársaimat is, akiket első látásra nem szívlelhetek, vagy egyáltalán nem is ismerem, Isten kedvéért szeretem. Ez csak az Istennel való bensőséges találkozás által lehetséges, amiből akaratközösség születik és behatol az érzelmekbe. Ekkor tanulom meg, hogy azt a másikat ne csak a szememmel és érzelmeimmel nézzem, hanem Jézus Krisztus szempontjából lássam.” Ily módon azokban, akikhez közeledem, föl ismerem a testvéreket, akikért az Úr életét adta, mert „mindvégig” (Jn 13,1) szerette őket. Következésképpen amikor közösségeink ünneplik az Eucharishtiát, egyre inkább tudatosítaniuk kell, hogy Krisztus áldozata mindenkiért van, ezért az Eucharisztia minden Őbenne hívót arra készítet, hogy „megtört kenyér” legyen mások számára, és legyen elkötelezett egy igazságosabb és testvériesebb világ mellett. A kenyerek és halak megszaportására gondolva föl kell ismernünk, hogy Krisztus ma is buzdítja tanítványait: „ti adjatok nekik enni” (Mt 14,16). Valóban, mindegyikünk hivatása, hogy Jézussal együtt megtört kenyér legyünk a világ életéért.

Ferenc pápa: Misericordiae vultus pápai bulla

8. Ha Jézusra és az ő irgalmas arcára szegezzük tekintetünket, képesek leszünk befogadni a Szentháromság szeretetét. Jézus azt a küldetést kapta az Atyától, hogy a maga teljességében nyilatkoztassa ki az isteni szeretet misztériumát. „Isten szeretet” (1Jn 4,8.16) – állítja elsőként – és az egész Szentírásban egyedül – János evangélista. Ez a szeretet vált láthatóvá és tapinthatóvá Jézus egész életében. Személye nem más, mint az önmagát ingyenesen odaajándékozó szeretet. A hozzá közeledő személyekkel valamiféle páratlan és megismételhetetlen kapcsolatban áll. A csodajelek, amelyeket elsősorban a bűnösökkel, a szegényekkel, a kirekesztettekkel,

betegekkel és szenvedőkkel visz véghez, az irgalmasságról beszélnek. Benne minden az irgalmasságról szól; benne nincs semmi együtt érzés nélkül.

Amikor Jézus látta az őt követő fát, kimerült, csalódott és gazdátlan sokaságot, a szíve mélyéből együtt érzett velük (vö. Mt 9,36). Ezzel az együtt érző szeretettel gyógyította meg az elébe vitt betegeket (vö. Mt 14,14), és lakatta jól a sokaságot néhány kenyérral és hallal (vö. Mt 15,37). Jézust minden körülmények között az irgalmasság indította, mellyel olvasott beszélgetőtársai szívében, és válaszolt legmélyebb szükségleteikre. Amikor az egyetlen fiát temetni készülő naimi özvegyel találkozott, mélységes együttérzést tanúsított a síró édesanya mérhetetlen fájdalma iránt, és – föltámasztva a halálból – visszaadta neki a fiát (vö. Lk 7,15). Miután a gadarai megszállottat megszabadította, ezekkel a szavakkal bocsátotta el: „Menj haza a tiedhez, s beszélj el, hogy milyen nagy dolgot tett veled az Úr, hogyan könyörült rajtad” (Mk 5,19). Máté meghívása is az irgalmasság horizontjába szövődik. Jézus, elhaladván a vámasztal előtt, rátekintett Mátéra. Ez a pillantás tele volt irgalmassággal; megbocsátotta a bűneit, és – legyőzve a többi tanítvány ellenkezését – kiválasztotta a bűnöst és a vámost, hogy a tizenkettő egyike legyen. Szent Béda Venerabilis ezt az evangéliumi jelenetet magyarázva írta, hogy Jézus irgalmas szeretettel tekintett Mátéra és kiválasztotta őt: *miserando atque eligendo*.^[7] Ez a megfogalmazás mindig nagy hatást gyakorolt rám, olyannyira, hogy jelmondatomnak is ezt választottam.

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Mt 14,13-21) a kenyérszaporítás történetét meséli el. A szentmise *könyörgése* ezt a csodát a mindenkire gondot viselő, testünket és lelkünket földi és lelki táplálékkal folyton megújító Isten kontextusába helyezi.

A *válaszos zsoltár* arra hív, hogy feltétlen bizalmunkat vessük az Úrba, aki megnyitja kezét és táplál minket, lehetőséget ad, hogy életünkben minden szükségessel ellássuk magunkat. „*Mindenek szeme bízón rád tekint, és te enni adsz nekik kellő időben*” (Zsolt 144,15)

Az *Alleluja* verse viszont felhívja a figyelmet: „Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével is, mely Isten ajkáról való.” (Mt 4,4b)

Az *olvasmány* (Iz 55,1-3) ezt a gondolatot bővíti ki. Az ember számára fontosabb a lelki táplálék, mint a testi. Éppen ezért inkább erre legyen inkább gondja, az anyagiak

megszerzésében pedig – ahogy erről már szó volt – bízson Isten segítségével. Azt üzeni „hallgassatok ide, ... akkor jó ételt esztek, ... hallgassatok rám, és élni fog lelketek.”

Miért teszi mindezt? Mert – a *szentlecke* (Róm 8,35.37-39) Pál apostol szavaival – szereti az Isten minden teremtményét, és ettől a szeretettől semmi és senki nem szakíthat el minket! Krisztus segítségével végül minden nehézséget le tudunk küzdeni.

Éppen ezért bizalommal kérhetjük az *Egyetemes könyörgésekben*: „legyen meg a mindennapi kenyér minden család asztalán”, ugyanakkor „mindig örömmel jöjjenek oltárod asztalához, és erősítsék lelküket az égi kenyérrel”, azaz az Atya „Fia által bőkezűen adja nekünk a földi és az örök élet kenyerét”, „a mindennapi testi és lelki kenyerét”.

2.3.2. Liturgikus énekek

Éneklő Egyház:

Áldom én az Urat (618)

<http://nepenektar.hu/liturgia/218/gr/809/aldom-en-az-urat-benedicam-dominum>

Gitáros énekek:

Kenyered és borod táplál

<https://www.youtube.com/watch?v=22emK2AVx6A>

Mert tudom...

<https://www.youtube.com/watch?v=kpc5TNtm9n4>

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.1. Evangélium témáját feldolgozó versek

Aranyosi Ervin – Szeretetet adni...

Szeretet, ha adod, nem fogy el, csak bővül...
Letudnál mondani egy megunt cipőrül?
Régi ruhatárad megunt darabjáról,
melynek melegével, majd egy szegény jár jól?

Volna néhány holmid, mit gyermeked kinőtt?
Nézz már körül otthon, ne sajnáld az időt!
Próbálj segíteni pár elesett családon,
– hogy a betegséget ne hordják ki lábom.

Jó emberek közül sokan nyomorognak,
hideg téiben fázna, szemeik kopognak.
Van-e fölös konzerv odakint a spájzba?
Egy takaró, egy pléd, legalább ne fázna?

Egy zsemle, egy kifli, vagy egy édes alma...
Életeket menthet a szeretet hatalma.

Forrás: <http://versek.aranyosiervin.com/erzelmek-szeretet-magany-boldogsag-vagyakozas/aranyosi-ervin-szeretet-adni/>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

– Hagyom-e, hogy Jézus tápláljon engem?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, boldogan vallunk téged teremtő és gondviselő Istenünknek. Oltalmazd mindenkor híveidet: újítsd meg bennünk kegyelmi adományaidat, és megújult életünket őrizd meg jóságosan. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Nyúl Viktor:

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, hogy irgalmas szívvel és konkrét cselekedetekkel tudjuk segíteni éhező, szenvedő embertársainkat! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz /Mt 14,13-21/

(Forrás: pixabay)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Jézus számára nem közömbös, hogy mi van velem, hogy mit érzek. Ő gyengéd figyelmességgel velem van.

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– Tanuljam meg Jézustól az együtt érző, irgalmas szeretetet.